

ВЪПРОСНИК

за комплексен държавен изпит на *специалност „Екоикономика“*
за придобиване на Образователно-квалификационна степен
„БАКАЛАВЪР ПО ИКОНОМИКА“

Въпрос 1. Икономическото развитие и екологични фактори

Взаимодействието между икономическата и природната системи. Формиране и развитие на концепциите за взаимодействието между природата и икономиката.

Въпрос 2. Въведение в „Екологията“ като научна дисциплина.

Същност на екологията. Предмет. Подходи. Класификация на екологичната наука. Методи. Задачи. Околна среда. Екологични фактори. Екологични закони.

Въпрос 3. Популация, биоценоза и екологична ниша.

Характеристика на биосферата. Биоценоза. Взаимодействие между организмите в биоценозата под влияние на екологичните фактори. Екологични ниши и жизнени форми. Популация.

Въпрос 4. Екосистема.

Характер на екосистемата. Екосистемен подход. Структура на екосистемата. Хранителни вериги и потоци от енергия. Кръговрат на веществата. Екологично равновесие.

Въпрос 5. Устойчиво развитие.

Екологичната ситуация като предпоставка за устойчиво развитие. Еволюция на концепцията за устойчиво развитие. Принципи. Измерения на устойчивото развитие. Икономически методи и инструменти на екологичната политика за устойчивото развитие.

Въпрос 6. Природни ресурси и екология

Същност, класификация и икономическа интерпретация на природните ресурси. Подходи за екологична оценка на природните ресурси. Принципи за устойчиво използване на природните ресурси. Икономически интереси в природоползването. Използване на природните ресурси. Икономически и екологични аспекти на вторичните суровини. Икономика на възобновяемите ресурси

Въпрос 7. Икономическа политика и екология

Типове икономически механизми и природоползване. Направления на формиране на икономическия механизъм на природоползването. Проблеми на ефективността по опазване на природната среда. Икономическите процеси и екологичните фактори. Екологични изменения и социално-икономически последици. Природен капитал и макроикономическо развитие. Природната среда в системата от национални сметки

Въпрос 8. Екоикономически процеси на мезоравнище

Взаимодействие между екоикономика и регионално развитие. Междуйнституционално взаимодействие и регулиране на икономическите и екологични процеси в регионален план. Трансграничните екологични въздействия и тяхната превенция. Подходи за разрешаване на екологичните проблеми.

Въпрос 9. Екологизация на фирмената и производствената дейност.

Философия на екологичното фирмено управление. Показатели за характеристика на допълнителните разходи за екологизация и подходи за тяхното снижаване. Екологосъобразно управление при минимални разходи. Конкурентен неутралитет и конкурентност чрез ценова диференциация. Ефективност и

рентабилност на екологичните практики.Еволюция в подхода към технологиите.“Зелената революция“ и екологичните проблеми в различните сектори.

Въпрос 10.Благосъстояние: теоретичниоснови, различиемеждуиндивидуални иобществениизмерители.

Измерване на промените в благосъстояние на индивида.Критерии за избор на обществени политики.Анализ разходи – ползи.Измерване на настоящата стойност.

Въпрос 11.Праванасобственост, външни ефекти и екологичнипроблеми.

Външни ефекти. Теорема на Коуз. Данък на Пигу.Проявление на външните ефекти.Ефективни структури при правата на собственост.Различия между частни и публични блага.Системи за права на собственост.Регулаторни режими при използване на трансгранични ресурси

Въпрос 12.Икономика и контрол върху замърсяванията

Определение за околна среда и нейните компоненти.Изграждане на същността на еколого-икономическата система "Човек-природна среда". Същност и класификация на видовете замърсявания на околната среда. Източници на замърсяване. Управление на отпадъците. Замърсяване на водите-източници и превенция.

Въпрос 13. Технологии за минимализиране, обезвреждане и рационално използване на отпадъците.

Класификация на отпадъците. Разделяне и сепариране. Обработка на отпадъците. Рециклиране. Безотпадни технологии.

Въпрос 14. Технологии за опазване и пречистване на водите.

Водите като екологична система – водни ресурси, източници на замърсяване. Показатели за качеството на водите. Методи за опазване и пречистване на водите. Съоръжения за осигуряване на нормални условия за водите.

Въпрос 15.Атмосферно замърсяване

Състав на атмосферата и основни свойства на атмосферата.Замърсяване на атмосферата и класификация на замърсителите.Намаляване на замърсяванията на атмосферния въздух..Мониторинг и контрол върху замърсявания на атмосферата

Въпрос 16. Технологии за опазване и пречистване на атмосферния въздух.

Състав на атмосферния въздух. Източници на замърсяване. Количествено измерване на замърсяването. Технологични решения за опазване и пречистване на атмосферния въздух.

Въпрос 17. Технологии за опазване и пречистване на почвите.

Почвите като ресурс. Източници на замърсяване. Методи за контрол и показатели за качество на почвите като ресурс. Технологии за пречистване на почвите.

Въпрос 18.Изменения на климата

Икономически аспекти на изменение на климата. Оценка на разходите и ползите към адаптация на климатичните промени. Икономически и политически инструменти за адаптация и намаляване на последиците към измененията на климата

Въпрос 19. Шумово, електромагнитно и радиационно замърсяване.

Източници на замърсяване и въздействие върху организмите. Методи за контрол. Технологични решения за опазване от шумово, електромагнитно и радиационно замърсяване.

Въпрос 20. Политика на ЕС в областта на околната среда

Институционална рамка на екологичните политики на Европейския съюз. Области на въздействие и политики. Хоризонтална интеграция на екологичните политики. Международно сътрудничество в областта на околната среда.

Въпрос 21. Земята като природен ресурс, производствен фактор и актив

Същност на понятията: земя, земеделска земя, обработваема земя, поземлени ресурси. Характеристики на земята като производствен фактор и актив. Видове поземлени ресурси. Класификация на информацията за поземлените ресурси: баланси, регистри и справки с информация за земята.

Въпрос 22. Същност и етапи на устойчивото управление на поземлените ресурси.

Същност на земеползването. Обхват на управлението на поземлените ресурси и на поземлената политика. Показатели за анализ и оценка на земеползването. Равнища на управление на поземлените ресурси. Правно регулиране на собствеността и поземлените отношения в България.

Въпрос 23. Комасацията в устойчивото управление на поземлените ресурси.

Същност на комасацията и принципи при провеждането ѝ. Подходи и методи за комасация. Критерии за анализ и оценка на възможностите за комасация.

Въпрос 24. Подходи и методи за оценяване на земеделската земя.

Цена и стойност на земеделската земя. Фактори въздействащи върху стойността на земеделската земя. Бонитетна оценка на земеделската земя в България. Нормативни цени на земеделската земя. Пазарен подход и методи за оценка на земята. Подход по приходите при оценката на земеделската земя.

Въпрос 25. Управление на защитени територии и зони.

Категории защитени територии и зони. Планове за управление на защитени територии. Видове оценки по Закона за опазване на околната среда. Информационни системи за земята (географски информационни системи, информационна система за кадастър и имотен регистър).

Въпрос 26. Възникване и развитие на концепциите за предприемачеството и екопредприемачеството.

Роля на предприемача в икономическото развитие. Теоретични концепции за предприемачеството: концептуално начало и развитие до 50-те години на XX век. Поява и развитие на теоретичните концепции и научни възгледи за екопредприемачеството. Основни предприемачески модели. Развитие на теоретичните концепции за предприемачеството през втората половина на XX век и мястото на екопредприемачеството в новите предприемачески модели.

Въпрос 27. Предпоставки и условия за развитие на екопредприемачество в България

Наличие на ресурси, среда и предприемачески потенциал за екобизнес. Институционална и административна среда на екологичното предприемачество. Финансово-кредитни механизми, европейски програми и мерки за насърчаване на екологичните дейности и развитие на екологични бизнес проекти. Регионални предпоставки за поява и развитие на екологично предприемачество.

Въпрос 28. Предприемачески прозорци и стратегии и приложението им в екопредприемачеството

Същност на предприемаческите прозорци. Видове предприемачески прозорци. Същност на предприемаческите стратегии „Най-бърз с най-голямото“ (лидерство с нов продукт или услуга), „Съзидателна имитация“ и „Предприемаческо джудо“, „Екологична ниша“ и „Промени на

икономическите характеристики на продукт, пазар или сектор”. Стратегии по „Закачване“ за: успелия отрасъл, успелия продукт, успелия човек, необходимия продукт.

Въпрос 29. Методи за предприемачески анализ и генериране на идеи за еко проекти. Предприемачески процес

Същност и класификация на методите. Интуитивно-креативни методи. Аналитично-креативни методи. Пазарно-ориентирани методи. Същност, фази и етапи на предприемаческия процес. Източници на нови идеи и съзидателност на „зелени иновации“. Осигуряване и комбиниране на основните фактори и ресурси за реализиране на предприемаческата идея в екологичната сфера. Регистрационен режим и фактори за избор на организационно-правна форма. Мониторинг на екологичните предприемачески дейности.

Въпрос 30. Еко маркетингова среда.

Елементи на маркетинговата социално-екологична система. Елементи на вътрешната и външната еко маркетингова среда. Подходи и методи за анализ на средата.

Въпрос 31. Особенности на пазарите на екологични продукти и тяхното разработване.

Класификация на пазарите на екологични продукти. Особенности на търсенето на екологични продукти на потребителския и на индустриалния пазар. Особенности на предлагането на екологични продукти. Показатели за анализ на пазара на еко продукти. Модели за прогнозиране на пазара на еко продукти.

Въпрос 32. Управление на зелени (еко) продукти.

Същност и обхват на еко продуктите. Елементи и характеристики на зеления продуктов микс. Жизнен цикъл на екологичните продукти. Методи за анализ на продуктовия портфейл. Етапи при създаване на нови зелени продукти.

Въпрос 33. Маркетингова информационна система (МИС) и маркетингови изследвания в екоикономиката.

Структура на МИС. Класификация и изисквания към маркетинговата информация. Видове информация и информационни източници. Маркетингови изследвания в екоикономиката: етапи; подходи и методи за събиране на данни.

Въпрос 34. Дистрибуция на екологични продукти.

Системи за дистрибуция – същности видове. Дистрибуционни канали и посредници при реализацията на еко продукти. Стратегии за дистрибуция на еко продукти. Пазарни институции при реализацията на еко продукти.

Въпрос 35. Въведение във финансите на предприятията.

Същност и обхват. Цели и принципи. Финансови дейности. Фактори влияещи върху финансите. Организационни форми и влияние върху финансите.

Въпрос 36. Инвестиции и инвестиционен процес.

Характеристика на инвестициите. Видове инвестиции. Стойност на парите във времето. Доходност и възвращаемост. Риск и възвращаемост.

Въпрос 37. Капиталово бюджетиране.

Същност и етапи. Финансови параметри на инвестициите. Методи за оценка на инвестиционните решения.

Въпрос 38. Дългосрочни финансови решения.

Видове дългосрочни финансови решения. Финансиране с акции. Финансиране с неразпределена

печалба. Финансиране с облигации. Дългосрочен банков кредит. Лизинг. Капиталова структура и финансов ливъридж.

Въпрос 39. Краткосрочни финансови решения.

Същност и обръщаемост на оборотния капитал. Управление на компонентите на оборотния капитал. Източници на краткосрочно финансиране.

Въпрос 40. Качеството като икономическа категория и обект на управление.

Обща характеристика на качеството на стоките и тяхната безопасност - критерии и показатели за определяне на качеството.

Въпрос 41. Еволюция на концепциите за управление на качеството. Тотално управление на качеството

Развитие на концепциите за управление на качеството; Ключови изследователи в областта на управлението на качеството и техните концепции; Принципи на тоталното управление на качеството (TQM); Особенности на управление на качеството в областта на услугите.

Въпрос 42. Методологически аспекти на управление на качеството

Базови подходи за управление на качеството; Бенчмаркинг; Реинженеринг на бизнес процеси (BPR); Методи за осигуряване и регулиране на качеството.

Въпрос 43. Съвременни аспекти на качеството и безопасността на стоките

Структура, управление и оценка на качеството и безопасността на стоките (показатели, подходи и методи за оценка); Обща характеристика на качеството на стоките; Класификация и асортимент на стоките; Кодирание, маркиране, етикетирание и опаковане на стоките.

Въпрос 44. Същност на процеса на стандартизация. Видове стандарти

Значение и роля на стандартизацията; цели, принципи и функции на стандартизацията; Класификация на системите за стандартизация; Национални и международни стандартизационни системи; Участие на на БИС на европейско и международно ниво; Ролята и значение на стандартите; Видове стандарти и тяхната идентификация по отношение на качеството и безопасността; Ред за утвърждаване, разработване и въвеждане на стандарти като БДС; Правила за оформяне на стандартител

Въпрос 45. Същност, особености и обхват на интегрирания мениджмънт. Специфика в управлението на околната среда.

Същност и обхват на интегрирания мениджмънт; Особенности и специфики в управлението на околната среда.

Въпрос 46. Основни етапи в процеса на управление на околната среда. Същност на екологичните продукти.

Основна характеристика и видове на екологичните продукти, стоки и услуги; Планиране, организиране и контролиране използването на възобновяемите и невъзобновяемите природни ресурси. SWOT анализ при управление съобразено с опазване на околната среда.

Въпрос 47. Еволюция на възгледите в мениджмънта и приложение на приносите на управленските школи към управлението на околната среда

Историческо развитие на мениджърските концепции в управленската теория и приложението им при управление на околната среда; Характеристика на съвременните мениджърски концепции и подходи в управлението на околната среда;

Въпрос 48. Стратегически анализ на бизнес средата на организациите при прилагане на интегриран мениджмънт на околната среда.

Същност на стратегическия анализ. Видове стратегическия анализ и тяхното приложение с цел опазване на околната среда.

Въпрос 49. Стратегическо управление и избор на стратегии при прилагане на интегриран мениджмънт на околната среда.

Същност и развитие на стратегическото управление; Видове стратегии и приложението им при използване на интегриран мениджмънт

Въпрос 50. Същност на екоиновациите

Характеристики на екоиновациите. Значение на екоиновациите. Иновация и изобретение. Екоиновациите като процес. Етапи на процеса на реализация на екоиновации.

Въпрос 51. Класификация на екоиновациите

Признаци за класифициране на екоиновациите. Видове екоиновации според обекта, иновационната стратегия, резултата и причината за въвеждане.

Въпрос 52. Иновационна система и иновационно пространство на екоиновациите

Същност и елементи на иновационната система. Същност и значение на иновационното пространство на фирмата при реализация на екоиновации. Видове иновационни стратегии.

Въпрос 53. Етапи на процеса на създаване на екоиновации

Търсене на идеи за екоиновации. Избор на възможности за иновации. Намиране на техническо решение за екоиновации. Управление на промяната.

Въпрос 54. Организационни структури при реализацията на екоиновации

Видове организационни структури – предимства и недостатъци при реализацията на екоиновации. Иновационни мрежи – същност и видове.

Въпрос 55. Същност на интегрираната екологична оценка

Обхват, цел, задачи, обекти и субекти на екологичната оценка. Видове екологични оценки. Принципи на екологичното оценяване.

Въпрос 56. Специфика на стратегическата екологична оценка

Цел и обект на стратегическата екологична оценка. Етапи на реализация и резултат от стратегическата екологична оценка. Компетентни органи.

Въпрос 57. Организация и процедура по провеждане на стратегическа екологична оценка

Етапи на процеса на стратегическо екологично оценяване. Определяне на необходимостта от провеждане на стратегическа екологична оценка. Определяне на екологичните цели. Избор на алтернатива и мониторинг на въздействието на алтернативата.

Въпрос 58. Същност на оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС)

Инвестиционен проект и ОВОС. Ангажименти на възложителя на инвестиционно предложение. Необходимост от ОВОС – критерии за преценка.

Въпрос 59. Процес на оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС)

Етапи на процеса по ОВОС. Подготовка на инвестиционно предложение. Преценка на необходимостта от ОВОС. Консултации и доклад за ОВОС. Обществено обсъждане, решение и контрол на изпълнението на ОВОС.

Литература:

1. Aguirre, A.A. Biodiversity and Human Health. // EcoHealth. 2009.
2. Barroy, C. Environmental Management and Development, Routledge, 2004
3. Bateman, Thomas and Snell Scott, Management : Leading & Collaborating in the Competitive World, McGraw-Hill/Irwin, England, L., 2012, 13
4. Begon, M и др. Ecology: From individuals to ecosystems. (4th ed.). Blackwell, 2006.
5. Berkovitz, E., Kerin, R., Hartley, S. and Rudelius, W. Marketing. IRVIN, 3-th ed. Boston, USA, 1992.
6. Birley S. and Daniel F. Mizyka, Mastering Entrepreneurship, Prentice Hall, London, 2010
7. Brenda B. Jones, Michael Brazzel (2012) The NTL Handbook of organization development and change. John Wiley & Sons
8. Crosby, P. B. Quality is free: The art of making quality certain. New York: McGraw-Hill, 1979.
9. Dalling, "Integrated Management Definition", Chartered Quality Institute Integrated Management Special Interest Group, Issue 2.1, 2007
10. Deming, W.E. Quality, Productivity and Competitive Position, Cambridge, MA: Massachusetts Institute of Technology, Center for Advanced Engineering Study, 1982
11. Ecosystem Study. // BioScience 58. 2008. с. 139–150.
12. Framework of Urban Ecology, as Illustrated by the Baltimore
13. Fred Massarik (1995) Advances in Organisation Development. Greenwood Publishing Group
14. Georgieva T. The Relation "Human Capital - Innovations" in Bulgarian Agriculture (Following the Example of Wheat Production in the District of Dobrich). // Journal of International Scientific Publication: Economy & Business, Vol.4, Part 3, pp. 201 – 231
15. Hisrich, Robert D., Michael P. Peters, Entrepreneurship, Starting, Developing, and Managing a New Enterprise, Homewood, 2009.
16. Janardhana, R. „ Management Of Water Energy And Bioresources In The Era Of Climate Change: Emerging Issues And Challenges”, 2013
17. Janardhana, R., W. Grossed, “ Management of natural resourcey in Changing Enviroment, 2014
18. Kavanagh, M., M. Thite, R. Johnson. Human Resource Information Systems: Basics, Applications, and Future Directions. SAGE Publications, 2014
19. Kinsey, B. H, Agribusiness and Rural Enterprise, London, Croom Helm, 1987
20. Livia Bizikova, Darren Swanson and Dimple Roy, “Evaluation of Integrated Management Initiatives”, International Institute for Sustainable Development, 2011
21. Marketing Theory: The SAGE Handbook, SAGE, 2010.
22. Michael I. Harrison (2005) Diagnosing organization: methods, models and processes. Sage Publications
23. Norton, George W. at al., Economics of Agricultural Development, London, Routledge, 2010
24. Peter Belohlavek (2007) Introduction to Unicist Diagnostics. Blue Eagle Group
25. Phillipson, J и др. Navigating the social sciences: interdisciplinarity and ecology. // Journal of Applied Ecology 46. 2009. с. 261–264.
26. Pickett, Steward T. A и др. Beyond Urban Legends: An Emerging
27. Pillai, Il. , Tinsley, S., Environmental Management systems, Routledge, 2006
28. Schaltegger, S., and H. Petersen Ecopreneurship: Konzept und Typologie (Ecopreneurship: Concept and Typology) (Lüneburg, Germany: Centre for Sustainability Management; Lucerne, Switzerland: Rio Management Forum) ,2011
29. Smith, R. и др. Ecology and Field Biology. (6th ed.). Prentice Hall, 2000.
30. Tidd J., J. Bessant (2014) Strategic Innovation Management. Wiley
31. Tinsley, S., Environmental Management Plans Demystified, Routledge, 2001
32. Trailer H. (2015) The Food Industry Innovation School. Wiley
33. Turlakova, T. Implementation of the Agroecological Approach in Bulgarian Agriculture Through EU CAP. The International Sustainable Tourism and Environment Protection Conference, 22 - 23 November 2018 - Edirne, Turkey : Proceeding Book, Edirne, Turkey: Trakya University Publications, 2018, 240 - 245.
34. Ангелова, В. и И. Трънков. Оценка на земеделски земи и трайни насаждения. УИ „Стопанство“, УНСС, С., 2003.
35. Апостолов Н., Н. Найденов, (1998), Приложна екология и икономика на околната среда. “Стопанство” УНСС
36. Армстронг Г., Котляр Ф., Въведение в маркетинга, Класика и стил, София, 2013.
37. Атанасов, П. и др. Основи на селското стопанство. Земиздат, С. 1992

38. Атанасова М. (2009) Концепцията за учещата организация – приложни аспекти. International Scientific Journal MTM
39. Байков Б., Основи на екологията за икономисти, С., НБУ-ЦДО, 2003
40. Баранчев, В. П., Н. П. Масленникова, В. М. Мишин (2012) Управление инновациями. „Юрайт“
41. Барьшева, А. В., К. В. Балдин, И. И. Передеряев, Р. С. Голов, Н. А. Кочкин (2012) Иновации. „Дашков и К“
42. БДС EN ISO 9001:2008 Системи за управление на качеството. Изисквания4.GENERAL PRINCIPLES OF FOOD HYGIENE CAC/RCP 1-1969,Rev. 4-2003 -Annex
43. Белева, И., Цанов. В., Велкова, Д., Условията на труд и качеството на заетостта в България: тенденции и взаимодействия, София, 2009
44. Бличнаков, Гъргаров, Маринова. Екология и икономика, икономика и екология. Нов български университет. С. 2012
45. Богданова, М., Парашкевова, Ев. (2013) Управление на риска в иновационната дейност на българските компании. // Диалог, бр. Тематичен I, 2013, с. 78-94.
46. Борисов, Б. (1999) Интелектуална собственост. Патенти за изобретения и полезни модели, София, Унив. изд. „Стопанство“
47. Борисова Р., и С. Сиракова, Екология и устойчиво развитие, Изд. „Нози знания“, С., 2005
48. Варамезов, Л. (2005) Иновационен мениджмънт. Свищов, АИ Ценов
49. Варамезов, Л., Пантелеева, И. (2009) Иновационен мениджмънт. Свищов, АИ Ценов
50. Верхаан, П. ПРЕДПРИЕМАЧЪТ Неговата икономическа функция и обществено- политическа отговорност, the Institute for Social Sciences and Social Politics,“Dialog” – Varna, 2008
51. Вуцова А. и колектив (2004) Иновациите. Политика и практика. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“
52. Вълев, В., Б. Георгиев. Агроекологичните ресурси на България, база за проектиране в земеделието. Изд. „Пони“, С. 2004.
53. Георгиев Г. (1996) Управление на иновациите. ТУ- Варна
54. Георгиев И., Ц. Цветков, Д. Благоев (2013) Мениджмънт на фирмените иновации и инвестиции. Издателски комплекс – УНСС
55. Георгиев К.(2004) Управление на иновациите. ТУ-Варна
56. Георгиев, Г. Природа под закрила. ИК „Гяя-Либрис“, С., 2010.
57. Георгиев, И. Основи на инвестирането, УИ “Стопанство”, София: Сиела, 2012
58. Георгиев, Ив., Цв. Цветков (1997) Мениджмънт на фирмените иновации и инвестиции, Стопанство.
59. Георгиева Е., Кехайова-Стойчева М., Станимиров Е., Маркетинг – учебно пособие, второ преработено издание, “Стено”, Варна, 2012 г.
60. Георгиева Е., Тонкова Е., Станимиров Е. (2008) Маркетингови анализи. Издателство „Наука и икономика“ ИУ-Варна
61. Георгиева, Т. (2006) Планиране на иновациите, 1 част, В. Търново, Абагар
62. Георгиева, Т. Информационни взаимодействия на земеделието в иновационни системи (на примера на производството на пшеница в област Добрич). // сп. Известия на ИУ-Варна, кн. 3/2009г.
63. Георгиева, Т., Николов, Р. Еволюция в теорията за иновационния процес в земеделието и значението и за изследване внедряването на консервационно земеделие. // Предизвикателства пред агробизнеса и селските райони. Сборник с доклади от юбилейна научно- практическа конференция с международно участие. ИУ -Варна, 2010 г.
64. Герганов, Г., Блажева, В. (2013) Производство и пазари на генетично модифицирани организми, храни и селскостопанска продукция. // Алманах научни изследвания. СА Д. А. Ценов - Свищов, АИ Ценов, бр. 19, 2013
65. Гличев, А. Качество, ефективност, нравственност. Изд.“Премиум Инжиниринг“, 2009
66. Годин, А., “Екологически мениджмънт”: Учебно пособие, Издателство: Дашков и К, 2012
67. Горфинкель (2011) Иновационен мениджмънт. Инфра-М
68. Горфинкеля, В., Я., Т. Г. Попадюк (2011) Иновационный мениджмънт. Вузовский учебник „Инфра-М
69. Григоров В. (2009) Интелектуална собственост. Русенски университет „А. Кънчев“
70. Давчева, Н. Г., Л.С. Илчев, Екология, устойчиво развитие, околна среда, СУ „Климент Охридски“, С., 2005
71. Димов, Н. « Околната среда от енвайронментализма до свободата», С., 2012
72. Димова Н., Младенова Г., Основи на маркетинга, НБУ, София, 2009.
73. Дракър, Питър, Новаторство и предприемачество, практика и принципи,Издателство “Христо Ботев”, София, 2011 г.
74. Дюкенджиев, Г. и Р. Йорданов. Контрол и управление на качеството. Изд.“Софттрейд“, С., 2012.
75. Дюкенджиев, Г., Р. Йорданов. Контрол и управление на качеството. Изд.“Софттрейд“, С., 2012.

76. Екоинновации (http://ec.europa.eu/environment/pubs/pdf/factsheets/eco_innovation/bg.pdf, последен достъп: 03.06. 2019)
77. Желев, С. Маркетингови изследвания за маркетингови решения. Маркетингови изследвания за маркетингови решения. Изд."Тракия-М", С. 2000.
78. Желев, С. Маркетингови изследвания. Изд."Стопанство", С., 1999.
79. Закон за опазване на околната среда (Обн., ДВ, бр. 91/ 2002 г.; посл. изм., бр. 101/2015 г.);
80. Закон за устройство на територията. ДВ, бр.1 от 02.01.2001 г., посл. изм. бр. 43, 2002.
81. Илиев, П. Оценяване на недвижими имоти. Изд. "Наука и икономика", ИУ-Варна, 2011.
82. Йорданов, Й. И др. Екология и опазване на околната среда. АИ Ценов, Свищов, 2000
83. Йорданов, С. и др. Анализ на дейността на аграрното предприятие. Варна: УИ на ИУ-Варна, 2003
84. Калинков, К. Недвижима собственост. Изд."Геа-Принт", Варна, 2008.
85. Киречев, Д. и Р. Николов. Основи на земеделието и механизацията. Изд."Наука и икономика", ИУ - Варна, 2014.
86. Киров, Д. Инженерна екология. София: „Техника“, 2011
87. Коев, Йордан П., Въведение в предприемачеството, Стено, 2012, Варна
88. Коев, Йордан П., Въведение в предприемачеството, Стено, 2012, Варна Андреева М. (2008) Диагностика и организационно развитие. Академично издателство "Ценов"
89. Коробко В.И., Екологическият мениджмънт: учебно пособие, Издателство: Юнити-Дана, 2012
90. Костов, И. Развитие на дейности по оценяване на недвижими имоти в България. Изд."Дайрект Сървисиз", С., 2014.
91. Котлър Ф., Маркетинг 3.0, Locus, 2010.
92. Котлър Ф., Управление на маркетинга: структура на управлението на пазарното предлагане, Класика и стил, 2002 г.
93. Лазова Е. (2010) Стратегията „син океан“– предпоставка за устойчиво развитие. Управление и устойчиво развитие 3/4
94. Ларсон, Г. Системи за регистрация на земята и кадастрални системи. Изд. "Геомарк –СД", С., 1995.
95. Ларсон, Г. Системи за регистрация на земята и кадастрални системи. Изд. "Геомарк –СД", С., 1995.
96. Манолов, Жейнов, Янакиев. Екология. УИ Наука и икономика. Варна, 2007
97. Маренков Н. Л. (2009) Иноватика. Лабриком.
98. Маринова И. А. Войкова (1995) Иновационни процеси във фирмата и фирмана култура. Тилия
99. Масленникова С., Кузнецов Л.М., Пшенин В.Н. ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ, Учебное пособие, 2005.
100. Матеев, М. Инвестиции и инвестиционен мениджмънт: теория и практика.
101. Мотева, М., К.А. Мамонов, Х. Донева, Г. Христова. Консолидация земепользований арендаторов: конструктивная идея в условиях Болгарии. Материали Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої п'ятдесятиріччю кафедри Земельного адміністрування та геоінформаційних систем, 3 ноември, 2016г. Харьков, Украина, 2016.
102. Найденов, Митева, Маджарова, Стоянова. Екология и устойчиво развитие. Учебник за дистанционно обучение. УНСС. С. 2011
103. Наредба N5 на МРРБ от 21 май 2001 г. за правила и нормативи за устройство на територията. ДВ, бр.51, 2001.
104. Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Приета с ПМС № 139 от 24 юни 2004 г.) (Загл. изм., ДВ, бр. 3 от 2006 г.) (Обн., ДВ, бр. 57/2004 г.; посл. изм. и доп., бр. 12/2016 г.)
105. Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Приета с ПМС № 59 от 7.03.2003 г.) (Загл. изм., ДВ, бр. 3 от 2006 г.) (Обн., ДВ, бр. 25/2003 г.; посл. изм. и доп., бр.12/2016 г.)
106. Николова, Н. Корпоративни финанси, част 1 и 2. София: Сиела, 2007
107. Николова, Н. Корпоративни финанси. Част втора. София: Сиела, 2007
108. Николова, Н. Корпоративни финанси. Част първа. София: Сиела, 2007
109. Одум Юдж. "Екология" Изд."Мир", М – 1986
110. Орешарски, Пл. Анализ и оценка на инвестициите. София, 2009
111. Паунов, М., Трудова мотивация, Изд."Сиела", София, 2012
112. Пенков, М, Андонов, Г., Стоев, А. Оценка на земеделските земи и тяхното използване при пазарни условия. , С., 1993.
113. Пенков, М., Н. Динов. Оценяване на земеделските земи. С., 1994.
114. Петров, В. Обща теория на статистиката и селскостопанска статистика. Свищов, Издателство на СА "Д.Ценов", 2000
115. Портър, М., „Конкурендна стратегия-техники за анализ на индустрии и конкуренти“, изд."Класика Стил", С., 2010

116. Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България, МОСВ, София 2002
117. Ръководство по екоинновации за малки и средни предприятия и бизнес обучители – (http://www.recommendproject.eu/docs/Eco-innovationGuideSMEsBusinessCoaches_BulgarianVersion.pdf, последен достъп: 03.06. 2019)
118. Славова М. М. Петров (1996) Иновации. Как да превърнем идеята в продукт. Принсепс
119. Славова, Г, Вестник современной науки, научно-теоретический журнал.” Связь интегрированного управления со стратегическим управлением”, Волград, 2015
120. Станимиров, Е., Георгиева, Е., Кехайова-Стойчева М. и др., Маркетинг, Изд. „Наука и икономика”, ИУ-Варна, 2017.
121. Станимиров, Е., Жечев, Вл. Маркетинг на бизнес организациите, Изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2015.
122. Станимирова, М. и Е. Станимиров. Аграрен маркетинг. Ръководство. Изд. "Наука и икономика", ИУ-Варна, В., 2008.
123. Станимирова, М. и С. Христова. Управление на поземлените ресурси. Изд. “Наука и икономика“, ИУ – Варна, Варна, 2015.
124. Станимирова, М. Комасацията в селските райони на България. Изд.”Геа-Принт”, Варна, 2009
125. Станимирова, М. Управление на качеството. Изд. “Наука и икономика“, ИУ –Варна, 2015.
126. Станимирова, М., Станимиров, Е., Турлакова, Т. и Т. Георгиева. Аграрен маркетинг. Изд. “Наука и икономика“, 2013.
127. Стоилов, Д.. Основи на инженерната екология. Благоевград. 1997
128. Стоянова, А., Е. Василева. “ISO 9000/НАССР –Интегриран подход към качество и безопасност на храните”. Стандартизация, метрология и сертификация, No12, 2003, с. 33-38;
129. Тимчев, М. Финансово-стопански анализ. София: Нова звезда, 2011
130. Трифонова Т.А., Селиванова Н.В., Ильина М.Е , Экологический менеджмент. , изд. Владимир: ВГУ, 2003
131. Турлакова, Т. Аграрно предприемачество, Варна, изд. „Наука и икономика“, 2013.
132. Турлакова,Т. Аграрна политика, В.ИК»Геа принт», 2017
133. Узунова Ю. и колектив, Маркетинг, “Наука и икономика”, Варна, 2010.
134. Узунова, Ю. и Б. Василева. Управление на качеството. Методични основи. УИ „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2000.
135. Указания за ОВОС на инвестиционни предложения, МОСВ, София 2002
136. Управление на малкия и среден агро-бизнес в България, София, FAO, 2004
137. Фондация „Приложни изследвания и комуникации (2004) Иновациите – политика и практика. ARC FUND
138. Фондация „Приложни изследвания и комуникации (2014) Иновации БГ. ARC FUND
139. Форми на организация на селскостопанското производство при условията на пазарна икономика, София, Институт по икономика на сел. стопанство при СА, 1993
140. Христов, Ст.” Стратегически мениджмънт”, Унив. Изд.”Стопанство”, С., 2000
141. Хромов-Борисов С.Н. Анатомия качества. Журнал Стокгольмской Школы Экономики U-Journal, 2006, No5(11).
142. Шопов, Д., Атанасова, М. Управление на човешките ресурси, част1 и 2, София, Тракия – М, 2009.
143. Шопов, Д., Каменов, Д., Атанасова, М. Как да управляваме човешките ресурси в предприятието. ИК ”Труд и право”, София, 2013.